

VOŠ, SPŠ a JŠ s právem státní jazykové zkoušky
Masarykova 197
Kutná Hora
284 11

Minimální preventivní program

2015/ 2016

Ředitel školy:

Ing. Načeradský Jaroslav

Vypracoval a realizátor:

Ing. Landová Dana
PhDr. Morawská Eva

Obsah:

1. Úvod
  - 1.1. Východiska
  - 1.2. Charakteristika školy
  - 1.3. Analýza stavu
  - 1.4. Garant programu a spolupracovníci
  - 1.5. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi
2. Cíl
3. Vlastní program - prevence
  - 3.1. Plánované volnočasové aktivity
  - 3.2. Pravidelné mimoškolní aktivity
  - 3.3. Sportovní činnosti
  - 3.4. Sociální dovednosti
  - 3.5. Možnosti využití volného času na Domově mládeže
  - 3.6. Zařazení do ŠVP
  - 3.7. Dlouhodobý projekt
  - 3.8. Aktivity určené rodičů
  - 3.9. Další aktivity ve škole
4. Školní poradenské pracoviště, propagace
  - 4.1. Vzdělávání pedagogů, tým spolupracovníků v oblasti drogové prevence
  - 4.2. Krizový plán
  - 4.3. Příruční knihovna, metodické pomůcky
5. Důležité kontaktní adresy a telefonní čísla
6. Seznam základních zákonů a metodických listů v oblasti prevence
7. Seznam příloh

1. Úvod

Minimální preventivní program je celoroční program školy zaměřený zejména na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a komunikační dovednosti.

MPP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci nezletilých žáků školy.

1.1. Východiska

Základním dokumentem pro naši prevenci je

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28),

které vymezuje aktuální terminologii v souladu s terminologií v zemích EU a začlenění prevence do školního vzdělávacího programu a školního řádu. Popisuje jednotlivé instituce v systému prevence a úlohu pedagogického pracovníka, definuje Minimální preventivní program, doporučuje postupy škol a školských zařízení při výskytu vybraných rizikových forem chování dětí a mládeže.

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (Dokument MŠMT č. j.: 22294/2013-1),

jehož cílem je poskytnout pedagogickým pracovníkům základní informace především k samotnému řešení tohoto vysoce rizikového chování. Metodický pokyn je určen pro právnické osoby vykonávající činnost škol zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

1.2. Charakteristika školy

Naše škola v současné době nabízí dva obory denního studia:

- Studijní obor **Elektrotechnika** KKO V 26-41-M/002
- Studijní obor **Informační technologie** KKO V 26-47-M/003

Vyšší odborné studium nabízí

- Studijní obor **Automatizační technika** KKO V 26-44-N/001

Počet žáků ve školním roce 2015/2016:

SPŠ

1. ročník	93
2. ročník	100
3. ročník	99
4. ročník	91

VOŠ

0

Celkem studuje na VOŠ a SPŠ **383 žáků** z toho 11 dívek.

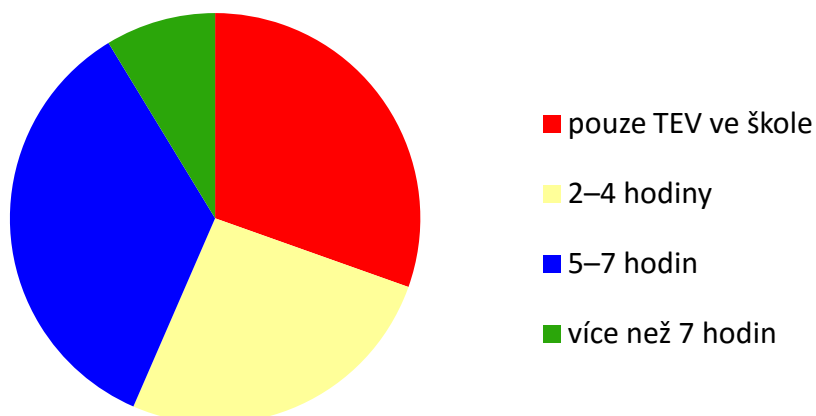
1.3. Analýza stavu

Při analýze stavu vycházíme z dotazníku, který byl vyplněn žáky jedné třídy (E1C) po absolvování adaptačního kurzu. Podrobnější anonymní výsledky jsou k dispozici třídnímu učiteli, ostatním učitelům i rodičům žáků.

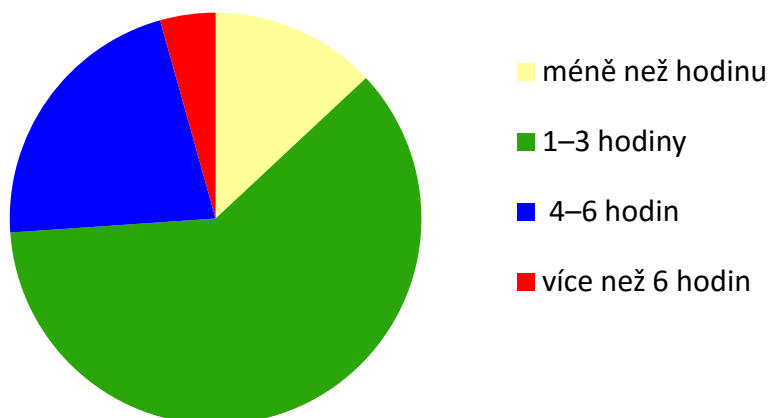
Výstupy jsou podkladem pro preventivní činnost ve škole, základem pro plánování besed, přednášek a možnosti aktivního využití volného času žáků.

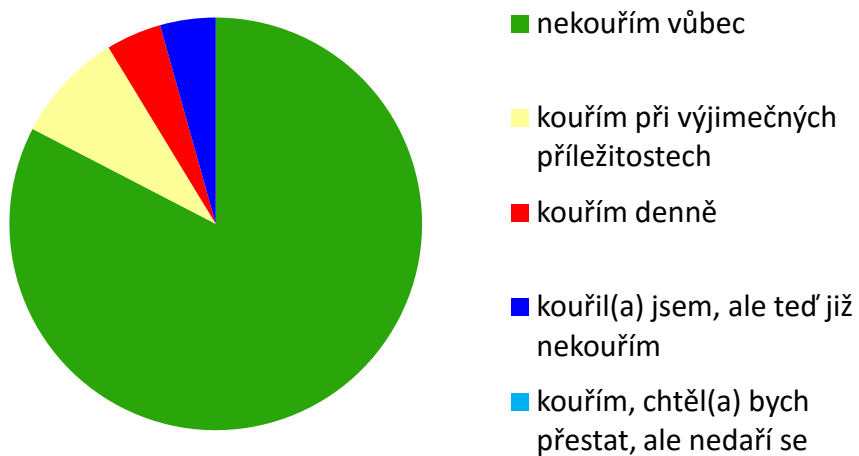
Kolik hodin týdně věnuješ sportu?

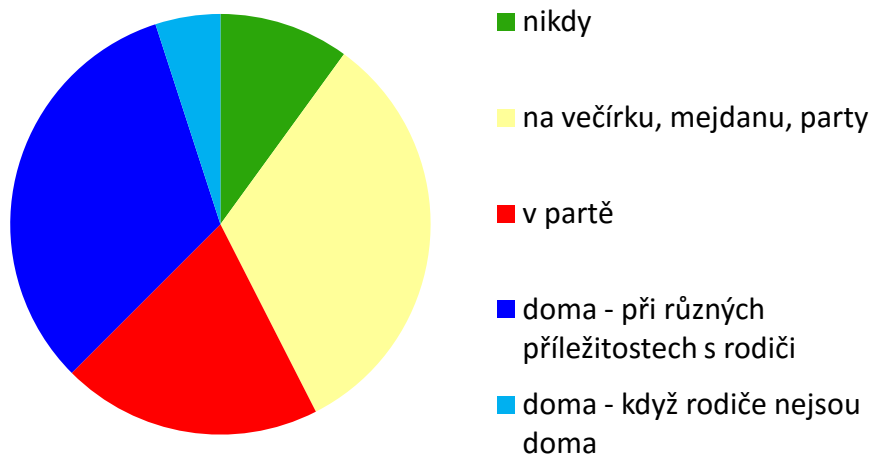
Kolik hodin denně ve školním roce trávíš průměrně u PC?

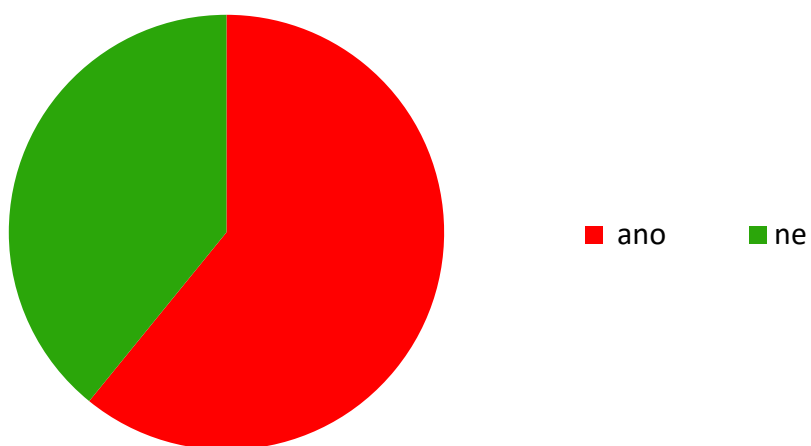
Jaký je tvůj vztah ke kouření?

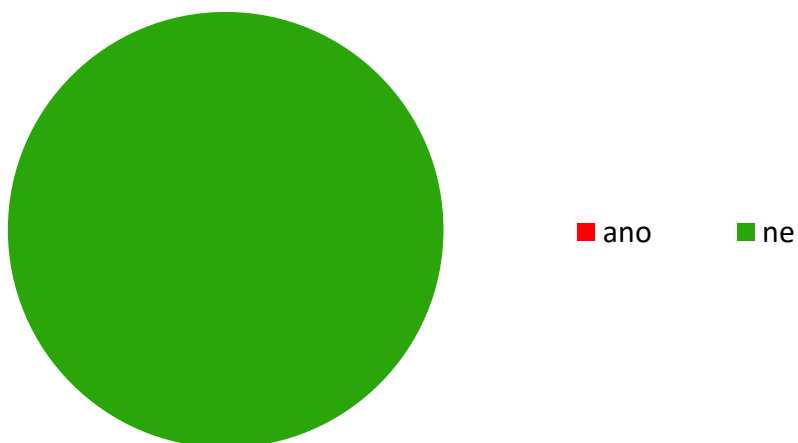
Při jaké příležitosti piješ alkohol?

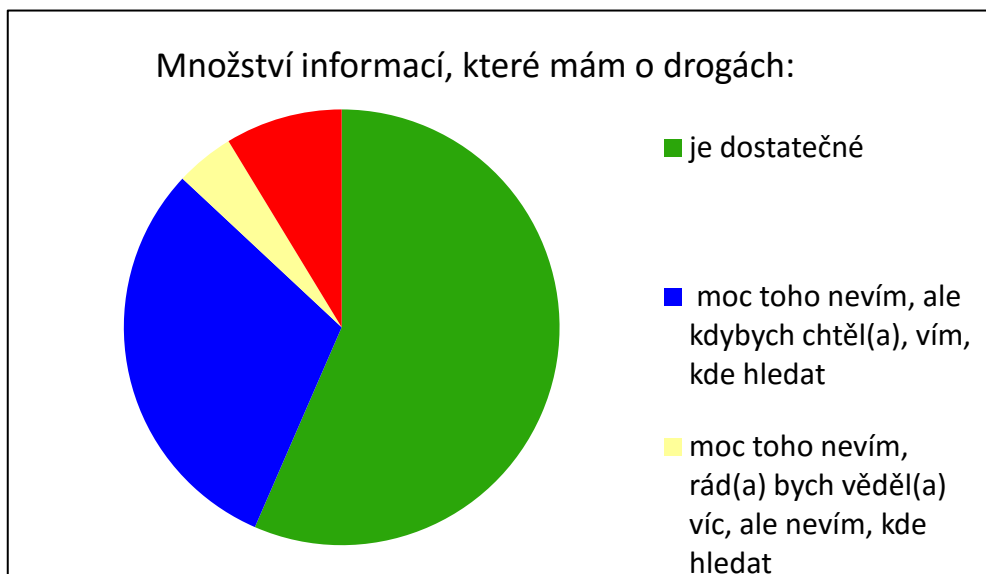

Opil(a) jsi se již někdy?

Máš zkušenost s nějakou drogou – i marihuana?

1.4. Garant programu a spolupracovníci

Garantem Strategie primární prevence na SPŠ v Kutné Hoře
Za Strategii primární prevence školy zodpovídá ředitel školy
Realizátory jsou

Ing. Landová Dana
Ing. Načeradský Jaroslav
Ing. Landová Dana
PhDr. Morawská Eva

Dalšími spolupracovníky jsou všichni vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů, zejména předmětů Tělesná výchova, Český jazyk a literatura, Základy ekologie, Občanská nauka a dalších.

1.5. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

V rámci preventivního programu spolupracuje škola s dalšími organizacemi v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních věcí, pedagogicko-psychologického poradenství, s policií i s nestátními organizacemi, které jsou činné v psychosociální sféře.

Jedná se o tyto organizace:

Pedagogicko-psychologická poradna

Odbor sociálně právní ochrany

Probační a mediační služba ČR

Policie ČR

Úřad práce

dětský lékař

nemocnice Kutná Hora

občanské sdružení „Povídej“ - Linka důvěry www.linkaduvery.kh.cz

- Poradna pro lidi v tísní www.linkaduvery.kh.cz

2. Cíl

Základními cíli strategie primární prevence sociálně patologických jevů je výchova:

- **k předcházení, minimalizaci či oddálení rizikových projevů chování**
- **ke zdravému životnímu stylu**
- **k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládání zátěžových situací osobnosti**

3. Vlastní program – prevence

3.1. Plánované volnočasové aktivity

Smyslem těchto činností je podpořit aktivitu žáků i ve volném čase, a to společensky žádoucím způsobem, a zároveň nabídnout žákům i jiné možnosti trávení volného času. Aktivity zajišťují příslušné předmětové komise.

- Návštěva divadelních představení v Tylově divadle v Kutné Hoře (podle aktuální nabídky) s možností využití sníženého vstupného
  - program je k dispozici na nástěnce, vyučující CJL jednotlivá představení s žáky v rámci svých hodin konzultují
- Klub mladých diváků navštíví několik představení během školního roku
- Bobřík informatiky
- Jazykový pobyt Německo
- Jazykový pobyt Anglie
- Logická olympiáda
- Píškivorky
- Beseda „Od závislosti ke smrti“ pro 2. ročníky
- Beseda „Nebezpečí AIDS“ pro 1. ročníky
- Akce „Týden v knihovně“
- Besedy s velkoplošnou projekcí diapozitivů s cestovateli
- Soutěž „Národ se ubránil“
- Literární soutěž
- Maraton čtení
- Olympiády
  - Český jazyk
  - Matematika
- Jeden svět na školách „Příběhy bezpráví“
- Výměnné pobyty s žáky z Francie
- Projekt Recyklohraní

Časové rozvržení: v průběhu celého školního roku.

3.2. Pravidelné mimoškolní aktivity

- a) *Kroužek televizní tvorby*
TV VOSA středa – 14.10
- b) *Sportovní hry*
sportovní hala BIOS středa – 14.10
v případě dobrého počasí – hřiště
- c) *Návštěva posilovny v prostorách školy (dle rozpisu u Mgr. T. Suka).*

Možnost ve volném čase využití *spinningu* a *hřiště* na školním dvoře

(po dohodě s vyučujícím TEV).

K dispozici jsou *stoly na stolní tenis* v budově školy a také na školním dvoře.

3.3. Sportovní činnosti

Žáci se pod vedením vyučujících TEV (Mgr. J. Stach, Mgr. T. Suk) účastní sportovních soutěží.

Plánované soutěže:

- Středoškolský pohár v atletice
- Středoškolské hry v kopané
- Basketbal, volejbal, florbal
- Přespolní běh
- Stolní tenis
- Stolní fotbal dvojic
- Futsalová liga
- Florbalová liga

Soutěže ve škole:

- Školní turnaj v basketbalu 1. ročníků
- Soutěž ve stolním tenise
- Školní turnaj ve florbalu
- Fotbalový turnaj 1. ročníků
- Sálový fotbal všech ročníků

3.4. Sociální dovednosti

Adaptační kurz pro 1. ročníky

v prvním týdnu měsíce září se žáci prvních ročníků seznamují na adaptačním kurzu, který se koná v rekreačním a sportovním středisku U Starého rybníka ve Zbraslavicích.

Kurzy pořádá firma SICCO s.r.o., která chlapcům a dívkám připravuje pestrý program. S žáky se kurzů účastní i třídní učitelé.

Lyžařský výcvik 1. ročníků

vedle svého sportovního specifického zaměření je tento společně prožitý týden vhodný i k dalšímu využití v sociální oblasti (prohloubení sociálních vazeb ve třídě, upevnění koheze, pocitu sounáležitosti). Kromě vyučujících TEV se podle možností zúčastňují i třídní učitelé.

(Termín – leden)

Sportovně-turistický kurz pro 3. ročníky

týden strávený se svými spolužáky je důležitý pro prohloubení sociálních vazeb ve třídě, vzájemné spolupráce a sounáležitosti. Vzhledem k povaze školy (dojíždějící žáci, místní, ubytovaní na DM) tyto společné akce zlepšují atmosféru ve třídě a pomáhají předcházet nežádoucímu výskytu negativních jevů.

Vodácký výcvik – záleží na volbě třídy.

Cyklistický výcvik – dle zájmu žáků.

Turistika – dle zájmu žáků.

(Termín – červen.)

Společně s vyučujícími TEV se dle možností účastní i třídní učitelé.

3.5. Možnosti využití volného času na Domově mládeže

Sport

V budově DM I. je k dispozici posilovna, stůl na stolní tenis a stolní fotbálek

- žáci si mohou zapůjčit sportovní náčiní - míče na kopanou, volejbal, košíkovou nebo navštívit posilovnu v prostorách školy
- permanentky do Plaveckého bazénu Kutná Hora, na squash

Kultura

- v prostorách DM je k využití hudební místnost
- žáci si mohou vypůjčit elektrické varhany, kytaru, radiomagnetofon, přenosný televizor, video, DVD přehrávač
- je k dispozici internetové připojení na všech pokojích.

3.6. Zařazení do ŠVP

Vyučující využívají citlivě možností jednotlivých předmětů tak, aby cílené informace nepůsobily rušivě a prvoplánově výchovně.

CJL – slohová práce hodnotící přínos adaptačních kurzů pro žáky

– ve všech ročnících – náměty slohových prací (úvaha, charakteristika, fejeton...)

– 4. ročníky – literatura 2. polovina 20. století

OBN – využití tematických bloků – etika, zdravý životní styl, sociální patologie, rodina a její funkce

APP – 4. ročníky – tematické bloky – psychohygiena, relaxace, zlozvyky, náročné životní situace, sociálně-psychologický výcvik, asertivita

TEV – po celou dobu studia – podíl na všestranném rozvoji osobnosti

DEJ – rozvíjet pojem tradice

– podle aktuální nabídky – návštěva výstav

ICT – tvorba dokumentů

3.7. Dlouhodobý projekt – tematické přednášky, akce pro žáky

1. ročník

V průběhu měsíce května všechny třídy absolvují v rámci preventivního programu školy projekt „Sám sebou I“.

Lektoři – PaedDr. Zdena Kašparová, JUDr. Karel Kašpar.

Délka trvání – cca 5 hodin, přednáška, beseda o návykových látkách a právním vědomí s využitím videozáznamu.

Následně je akce vyhodnocena s výchovným poradcem, koordinátorem prevence, s třídními učiteli, popř. ředitelem školy.

PaedDr. Z. Kašparová – poskytne zpětnou vazbu výboru SRPDŠ.

3. ročník

V průběhu ledna – všechny třídy absolvují v rámci preventivního programu školy projekt „Sám sebou II“.

Lektoři – PaedDr. Zdena Kašparová, JUDr. Karel Kašpar.

Délka trvání – 3 hodinová beseda.

Financováno z prostředků SRPDŠ.

4. ročník

V rámci volby budoucího studia nebo povolání:

beseda s OVB – finanční poradenství,

beseda s pracovníky Úřadu práce,

veletrh práce Profesia days,

prezentace firem a vysokých škol.

Prosinec

Beseda ředitele školy o atmosféře na škole ve všech 1. ročnících.

3.8. Aktivita určené rodičům

- Seznámit hlavní výbor SRPDŠ s „Minimálním preventivním programem školy“ a jeho realizací.
- Prostřednictvím stránek školy www.vos-kh.cz informovat rodiče
  - a) seznámit s dokumentem „Minimální preventivní program školy“
  - b) seznámit je s „Krizovým plánem školy“ v případě výskytu zneužívání návykových látek, šikanování nebo kyberšikany ve škole
  - c) seznámit je se systémem prevence a výchovného poradenství na škole.

3.9. Další aktivity ve škole

- Pohovory s třídními učiteli – seznámit je s „Postupem školy v případě výskytu zneužívání návykových látek na škole“, „Školním programem proti šikanování“ a „Školním programem proti kyberšikaně“.
- Účast na akcích – Srdíčkový den (září, prosinec)
  - Bílá pastelka (říjen)
  - Červená stužka (prosinec).
- Projekt „Erasmus+“

4. Školní poradenské pracoviště, propagace

- Samostatná poradenská místnost – kabinet výchovného poradce K31, 3. patro
- Konzultační hodiny výchovného poradce – 2x týdně
  - po předchozí dohodě možnost konzultace v průběhu celého týdne (viz příloha č. I)
- Příruční knihovna

Propagace

- Školní rozhlas
- Návštěva metodika a výchovného poradce ve třídách (průběžně, dle potřeby)
- Informativní nástěnka v 1. patře – výchovný poradce
přízemí – metodik prevence.

- Nástěnka pro volný čas
- Webové stránky naší školy – www.vos-kh.cz

4.1. Vzdělávání pedagogů, tým spolupracovníků v oblasti drogové prevence

V současné době jsou na škole 4 pedagogové, kteří prošli různými vzdělávacími kurzy se zaměřením na drogovou problematiku.

Ing. Landová Dana – vyučující ICT, TED, ZEK, metodik prevence
2007-2008 – projekt „Rozvoj dalšího vzdělávání učitelů škol a školských zařízení Středočeského kraje v oblasti prevence sociálně patologických jevů a sociální exkluze u dětí a mládeže“.

PhDr. Morawská Eva – vyučující CJL, SOK, výchovný poradce
1996-1997 – dvoustupňový seminář „Prevence drogových závislostí“ (50 hod., IPPP Praha)
1998 – kurz „Krizová intervence“ (30 hod., IPPP Praha)
1998 – účast na netradiční volnočasové aktivitě pro protidrogové koordinátory (agentura FREETIME, Lipnice n.Sáz.)
1998 – školení protidrogových preventistů – Hrabětice (organizátor-okresní protidrog. koordinátor při OkÚ)
1998 – Burza programů prevence sociálně-patologických jevů (září, Praha)
2000 – absolvováno studium Výchovného poradenství na FF UK
2001 – kurz mediačních technik
2002 – doplňující kurz protidrogové prevence (PC Kutná Hora).

PhDr. Beneš Milan – vyučující CJL, OBN
1996 – kurz „Prevence návykových látek“ (16 hod., Pragouniversa)
1997 – výcvikový seminář pro konzultanty a lektory v oblasti primární a sekundární prevence drogových a jiných závislostí (20 hod., AZ HELP)
1997 – kurz „Prevence návykových látek“ (24 hod., Pragouniversa, získán statut školitele v oblasti metodiky peer programů).

Ing. Zbyněk Vála – vyučující odborných technických předmětů
1996-1997 – dvoustupňový seminář „Prevence drogových závislostí“ (50 hod., IPPP Praha)
1998 – účast na netradiční volnočasové aktivitě pro protidrogové koordinátory (agentura FREETIME, Lipnice n.Sáz.)
2002 – doplňující kurz protidrogové prevence (PC Kutná Hora).

Ostatní vyučující jsou pravidelně informováni během klasifikačních porad, dle potřeby jsou svolány schůzky i v době mimo pravidelná setkání.

Užší tým spolupracovníků: Ing. Načeradský Jaroslav (ředitel školy)
PhDr. Morawská Eva (výchovný poradce)
Ing. Landová Dana (koordinátor prevence)
p. Horák Václav (vedoucí DM při VOŠ a SPŠ Kutná Hora)
PhDr. Beneš Milan (vyučující CJL, OBN)

4.2. Krizový plán

Pro situaci výskytu zneužívání návykových látek na škole byl dle pokynu MŠMT vypracován „Postup školy v případě výskytu zneužívání návykových látek na škole“ (viz příloha č. II).

Při výskytu šikany „Školní program proti šikanování“ (viz příloha č. III).

Při výskytu kyberšikany „Školní program proti kyberšikaně“ (viz příloha č. IV).

S tímto materiálem byli seznámeni všichni vyučující a je k dispozici na stránkách naší školy.

4.3. Příruční knihovna, metodické pomůcky

Literatura:

J. Presl - Drogová závislost (Maxdorf, Praha 1995, 2. rozšířené vydání)

K. Nešpor - Návykové látky (Sportpropag, Praha 1996, sdružení Rodiče proti drogám)

K. Nešpor a kol. - FIT IN 2001 PLUS (Praha 1996, text MŠMT)

K. Nešpor - Jak překonávat problémy s alkoholem vlastními silami (Praha 1996, Sportpropag)

K. Nešpor - Jak překonávat problém s hazardní hrou (Praha 1996, Sportpropag)

K. Nešpor, L. Csémy - Alkohol, drogy a vaše děti (Praha 1997, BESIP)

Nešpor, Csémy, Pernicová - Prevence problémů působených návykovými látkami na školách
(Praha 1994, BESIP)

K. Nešpor - 10 kroků jak pomoci svému dítěti říkat „NE“ alkoholu a drogám
(Praha 1995, sdružení Rodiče proti drogám)

Němec, Bodláková - Prevence zneužívání návykových látek. (Praha 1996, Poly)

P.T.Furst - Halucinogeny a kultura (Praha 1996, Maťa)

AIDS - fakta – naděje (Nadace pro život, SZÚ, Praha 1996)

Nešpor, Provazníková - Slovník prevence problémů působených návykovými látkami
(SZÚ - Fortuna, Praha 1997)

Bulletin - NPC (roč. IV./1/98)   Národní protidrogová centrála

Kašparová, Houška - Sám sebou 5. díl (Houška, Praha 1997)

Audiokazety

Subliminální motivační kazety: SEBEVĚDOMÍ
   KONCENTRACE
   (nakl. Skarabeus)

Multimediální CD-ROM: DROGY – smrtelné nebezpečí
   Řekni drogám NE

5. Sociální síť ŠMP – řešení výchovných problémů žáků

Důležité kontaktní adresy a telefonní čísla (dostupnost pro klienty z Kutné Hory)

TŘÍDNÍ UČITEL UČITEL

Školní poradenské pracoviště
(ŠMP, VP)

OSPOD - OPD

Sociálně právní ochrana dětí a mládeže (po/rozvod.
problematika, syndrom CAN...), záškoláctví,
výchovné problémy a trestní činnost
KH – kurátorka pí. Netolická 327 710 284
- 327 710 277 (sekretářka)
Čá – 327 300 110

PIS Policie ČR

Preventivní programy pro školy, konzultace
974 875 207-8

Městská policie

Spolupráce se školou
156

Klinická psychologie

- Kolín - PhDr. Baštová
321 728 246
- K. Hora – PhDr. Žižková
327 512 657

Rodinná poradna

Kutná Hora
327 512 452

o.s. Povídej Kutná Hora

- **Poradna pro lidi v tísní**
(krizová intervence dospělým i dětem)
- **Linka důvěry** (pro děti i dospělé)
327 511 111
602 874 470
linkaduvery@kh.cz

PPP SK (KH)

Okresní metodik prevence
(PhDr. Blahová, PhDr. Skalníková)
- konzultace (MPP, SPJ ve škole)
péče a diagnostika
327 501 130

SVP Kolín

Ambulantní péče, práce s třídou
321 718 555

SVP Pyramida Rybitví

Ambulantní péče, výchovně
léčebný pobyt
466 680 338

Archa Chrudim

Ambulantní péče, práce s třídou
455 623 786

Triangl – terapeutické

středisko pro dítě a rodinu Praha

Drogová problematika: ambulantní
péče, práce s třídou, semináře pro
učitele preventivní programy pro
školy, konzultace
261 084 011

K-centrum Kolín

Problematika drog
321 715 004
777 847 071
777 650 030 (terénní pracovník)

Prev-centrum Praha

Drogová problematika
222 561 821

Linka bezpečí - 800 155 555

Linka důvěry Dětského krizového centra
– 241 484 149

Linka Vzkaz domů – 800 111 113

Tel. krizová intervence dospělým:

Linka důvěry RIAPS – 222 580 697
Linka DONA (dom. násilí) – 251 511 313
Rodičovská linka – 283 852 222

6. Seznam základních zákonů a metodických listů v oblasti prevence

Metodika Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování v období 2013–2018.

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013–2018.

Minimální preventivní program „Škola bez drog“.

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (Dokument MŠMT č. j.: 22294/2013-1).

Pedagogové proti drogám – Program preventivních aktivit uplatňovaných ve školách a školských zařízeních.

Národní osnovy pro vzdělávání metodiků primární prevence škol a školských zařízení.

7. Seznam příloh

- č. I Konzultační hodiny výchovného poradce
- č. II Postup školy v případě výskytu zneužívání návykových látek na škole
- č. III Školní program proti šikanování
- č. IV Školní program proti kyberšikaně

Konzultační hodiny

(je možné domluvit si individuální termín)

výchovný poradce – PhDr. Eva Morawská

/ studium FF UK Praha, obor pedagogika-čeština

obor výchovné poradenství

Psychoterapeutická fakulta Praha

5-ti letý psychoterapeutický výcvik /

Středa 8.50–9.35

Pátek 8.00–9.30

(V době konzultačních hodin – kabinet K5,

v době individuálně domluvených konzultací – kabinet K31.)

Kontakt telefon: (+420) 606 539 854
e-mail: morawska@vos-kh.cz

POSTUP ŠKOLY V PŘÍPADĚ VÝSKYTU ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK VE ŠKOLE

1. **V případě přistižení žáka při konzumaci návykových látek v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí pořádaných školou, bude mu návyková látka odebrána a zabrání se mu v další konzumaci.**
2. **Pedagogický pracovník posoudí závažnost momentálního stavu žáka, vyrozumí vedení školy a školního metodika prevence. V případě, že bude žák pod vlivem návykové látky ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a zavolá lékařskou službu první pomoci.**
3. **O události se sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, který založí školní metodik prevence do své agendy.**
4. **Pokud žák nebude schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka odvedl. V případě, že není zákonný zástupce přítomný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů.**
5. **Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval návykovou látku. Škola poskytne informace o možnosti odborné pomoci.**
6. **V případě na intoxikaci žáka návykovou látkou může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost látky, ale pouze se souhlasem zákonného zástupce, resp. žáka staršího 18 let.**
7. **Jestliže má pracovník důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci omamných a psychotropních látek, vyrozumí škola příslušné oddělení Policie ČR o této skutečnosti a bude se nadále řídit jejich pokyny.**

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Metody vyšetřování šikanování:

A. Vyšetřování počáteční šikany:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětím.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

B. Pokročilá šikana s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídní lynčování:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.

Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách je nutné spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné zprostředkovat jí péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Výchovná opatření

Doporučuje se dále pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). V případě potřeby mu zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Výchovná opatření pro potrestání agresorů:

- Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele, podmíněné vyloučení a vyloučení ze studia na střední škole.
- Snížení známky z chování.
- Převedení do jiné třídy.

Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina).

V mimořádných případech se užijí další opatření:

- Ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místě příslušném diagnostickém ústavu.
- Ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (č. j. 22294/2013-1)

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI KYBERŠIKANĚ

Kyberšikanu definujeme jako zneužití ICT (informačních komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoku pak určuje její závažnost.

Řešení přímé kyberšikany:

1. Zajistit ochranu oběti:

- Doporučit nereagování na útoky agresora, a to ani přímou odpovědí ani prostřednictvím komentování útoku v odpovědi někomu jinému (například na diskuzních fórech, v chatech apod.)
- Doporučit zcela ukončit jakoukoliv komunikaci s útočníkem
- Doporučit oběti blokadu útočníka (přes poskytovatele služby)
- Doporučit (je-li to pro oběť přijatelné) naprosté odtržení útočníka od možnosti realizovat další útok tzn. odhlásit se z profilu, změnit telefonní číslo, změnit mailovou adresu apod.
- Společně s obětí projít všechny možnosti/způsoby, kterými může být dále napadána (kde všude se ve virtuálním světě s agresorem setkává ...)

2. Zajistit případné důkazy:

- Domluvit se s obětí, aby nějaký čas pořizovala screenshoty
- Pokusit se od poskytovatele služby zajistit další důkazy

3. Vyšetřování (je-li k němu dostatek informací):

- Rozhovor s obětí, zjištění detailních informací o průběhu kyberšikany
- Rozhovor s případnými dalšími svědky (členy stejné diskuzní skupiny, chatovací místnosti apod.)
- Shromáždění dostupných důkazů a svědectví
- Rozhovor s agresorem (odděleně od oběti) – je-li znám
- Cílem rozhovoru je agresora s okamžitou platností zastavit
- Rozhovor s rodiči agresora a navazující výchovné/kázeňské opatření

4. Informovat rodiče oběti, je-li znám agresor, i rodiče agresora

- Pracovat s rodiči oběti průběžně, dát jim najevo, že škola situaci nebere na lehkou váhu
- Informovat rodiče oběti o zjištěních a závěrech školy
- Nabídnout pomoc a podporu oběti i rodičům – konzultace, odkaz na odbornou péči apod.

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (č. j. 22294/2013-1, příloha č. 7 – Kyberšikana)